

DATO: 27.09.2024

Sagsnr.2024-1239

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over [indklagede], [by].

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede], der bistod arvingerne i forbindelse med det private skifte efter [klagers] forældre, har tilsidesat god advokatskik ved som ansvarlig for daværende [advokat A] at have ydet [klagers] mor forkert rådgivning i forbindelse med oprettelse af et testamente, samt ved at have udarbejdet en forkert boopgørelse, at have nægtet at melde sagen til sit ansvarsforsikringsselskab og have nægtet at oplyse navnet på personen, som påpegede fejlen i boopgørelsen.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 10. april 2024.

Sagsfremstilling:

Daværende [advokat A] bistod i 2004 [klagers] forældre, [X] og [Y], i forbindelse med oprettelsen af et testamente.

[Y] afgik ved døden i 2006, og [X] sad herefter i uskiftet bo.

I 2018 bistod daværende [advokat A] [X] med oprettelsen af et nyt testamente. Testamentet blev underskrevet ved notar den 20. marts 2018. Af testamentet fremgik bl.a. følgende:

"Undertegnede [X] [...] opretter herved følgende testamente, idet forinden bemærkes:

at jeg sidder i uskiftet bo efter min ægtefælle, [Y], som afgik ved døden den [...] -2006,

at jeg, fra dette ægteskab, efterlader mig følgende livsarvinger:

1. [klager], der er født [...].

1. [Arving 2], der afgik ved døden [dato], efterladende sig børnene:

2. [...]

3. [...]

4. [...]

1. [Arving 3], der afgik ved døden i [dato], efterladende sig børnene:

2. [...]

3. [...]

at jeg ikke derudover efterlader mig livsarvinger, herunder bortadopteret børn, adoptivbørn eller sådannes afkom, og

at jeg sammen med min nu afdøde ægtefælle, [Y], den 16/8-2004 oprettede testamente for Notaren i [x], hvilket testamente hermed tilbagekaldes i sin helhed:

[...]

2. Tvangsarv

2.1. Det er mit ønske, at den arv, som tilfalder min afdøde søn [arving 3's] livsarvinger og min afdøde datter [arving 2's] livsarvinger skal begrænses til den til enhver tid værende tvangsarv.

I den forbindelse bemærkes, at det af § 4 i det testamente, som jeg og min nu afdøde ægtefælle, [Y], oprettede den 16/8-2004, og som herved er tilbagekaldt, fremgår, at jeg frit og på enhver måde kan foretage ændringer i testamentet, hvorfor den arv, som tilfalder min afdøde søn [arving 3's] livsarvinger og min afdøde datter [arving 2's] livsarvinger efter både min afdøde ægtefælle, [Y], og mig skal begrænses til den til enhver tid værende tvangsarv.”

[X] afgik ved døden den 21. marts 2022.

[Klager] har oplyst, at hun efter dødsfaldet kontaktede daværende [advokat A] med spørgsmål til testamentet fra 2018, og at han i den forbindelse indvilgede i at afholde et møde med [klager] og de øvrige arvinger den 10. april 2022. På mødet gennemgik han testamentet og forklarede bl.a., at testamentets § 2 medførte, at [klager] skulle arve 5/6 af den samlede formue, og de fem børn efter hendes to søskende skulle deles om den sidste 1/6.

Daværende [advokat A] besvarede efter det oplyste i den efterfølgende periode arvingernes spørgsmål om bl.a. værdiansættelse af indbo, skiftemuligheder, og bistod med at indhente underskrevne skiftefuldmagter til [klager] fra de øvrige arvinger, så der kan ske privat skifte.

[Advokat A] gik på pension og deponerede sin bestalling i juli 2022. Han henviste i den forbindelse [klager] til [indklagede] fra [advokatfirma A], hvis de havde behov

for yderligere bistand med boet.

Den 14. december 2022 kontaktede [klager] [indklagede] med anmodning om bistand til at udarbejde boopgørelsen og sikre, at arven blev fordelt korrekt.

Ved e-mail af samme dato til [klager] bekræftede sagsbehandler [Z] fra [advokatfirma A] modtagelsen af sagen, idet hun oplyste, at hun var sagsbehandler på dødsboer og ville forestå udarbejdelse af boopgørelsen.

Boopgørelsen blev færdiggjort i midten af januar 2023 og indsendt til skifteretten. Af boopgørelsen fremgik bl.a., at [klager] arvede 60/72 svarende til 1.122.324,01 kr., mens de øvrige fem arvinger arvede henholdsvis 2/72 og 3/72.

Den 27. marts 2023 modtog [klager] afgiftsberegning fra skifteretten og godkendelse af værdiansættelserne i boopgørelsen fra Skattestyrelsen. [Klager] videresendte samme dag dokumenterne til [Z], som bekræftede, at [klager] nu kunne få udbetalt de kontante arvebeløb, som fremgik af boopgørelsen.

[Klager] betalte samme dag boafgiften og modtog den 28. marts 2023 brev fra skifteretten om, at boafgiften var modtaget, og boet var afsluttet.

Ved e-mail af 27. april 2023 til [klager] skrev [Z] bl.a. følgende:

"Jeg er desværre blevet opmærksom på, at jeg har lavet en fejl i boopgørelsen, da jeg har beregnet arven til [arving 2's] 3 børn kun til tvangsarven på tilsvarende vis som til [arving 3's] børn.

Da din mor sad i uskiftet bo efter din far, har hun kun kunnet råde over ½ af boet, da hun i det sidste testamente bestemmer, at også arven til [arving 2's] børn skal begrænses til tvangsarven.

Det betyder derfor, at arvebrøkerne i stedet ser således ud:

[Klager] 93/144

[...] 39/144

[...] 39/144

[...] 39/144

[...] 6/144

[...] 6/144

I alt 144/144

Det betyder desværre også, at du skal afregne et yderligere beløb på kr. 84.174,30 til hver af [arving 2's] 3 børn, jfr. vedhæftede tilrettede tal-opgørelse (side 7).

Uheldigvis har Skifteretten heller ikke opdaget fejlen i forbindelse med deres revision af boopgørelsen.”

Ved e-mail af samme dato til [Z] bad [klager] om en uddybning og om at få oplyst, hvordan man var blevet opmærksom på fejlen.

Ved e-mail af 28. april 2023 til [klager] bekræftede [advokat B] fra [advokatfirma A] den reviderede arvefordeling og uddybede retsgrundlaget bag beregningen.

[Klager] anmodede ved e-mail af 9. maj 2023 til [advokatfirma A] om at få tilsendt oplysninger om firmaets lovpligtige ansvarsforsikring, så hun kunne vende sagen

med forsikringsselskabet.

Ved e-mail af samme dato til [klager] skrev [indklagede], at et eventuelt erstatningskrav skulle fremsendes til ham.

Ved brev af 23. maj 2023 til [indklagede] rettede [klager] et erstatningskrav på 252.522,90 kr. mod [advokatfirma A].

Ved brev af 24. maj 2023 til [klager] skrev [indklagede] bl.a. følgende:

”Arvelovens regler om testationskompetence

Din mor hensad i uskiftet bo, og kunne således ved oprettelse af testamentet i 2018 alene råde over sin egen halvdel af det uskiftede bo. Dette følger af arvelovens § 24, stk. 2, som er en ufravigelig bestemmelse. Dette kan således ikke ændres ved testamente.

Den bestemmelse som fremgår af det oprindelige testamentes pkt. 4 vedrører således alene tilfælde, hvor din mor som længstlevende ægtefælle, kunne ændre testamentet for så vidt angår den del af arven, som hun havde arvet efter din far og som derefter falder i arv efter hende. Dette følger af arvelovens § 81.

Bestemmelsen kunne således alene anvendes for det tilfælde, at arven efter Jeres far var blevet skiftet.

[...]

På trods af formuleringen i testamentet fra 2018 har det således ikke retligt været muligt for din mor at testere over det fulde uskiftede bo.

Erstatningskravet

Alene økonomiske tab er erstatningsretligt værnet efter dansk ret.

Da det ikke retligt var muligt for din mor at testere over det samlede uskiftede bo til fordel for dig, har du ikke lidt et økonomisk tab.

På baggrund af ordlyden af testamentet fra 2018, samt på baggrund af den første, fejlagtige, boopgørelse, har du muligt haft en forventning om, at du ville modtage en større andel af boet, end du faktisk var berettiget til.

Dine forventninger er således blevet skuffede – men sådanne skuffede forventninger er ikke erstatningsretligt værnede i dansk ret.

[...]

Da du imidlertid ikke har lidt et erstatningsretligt værnet tab, må jeg afvise det fremsatte erstatningskrav.

Jeg finder endvidere ikke, at der er grundlag for at anmelde det rejste krav til [advokatfirma A's] ansvarsforsikringsselskab.”

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved som ansvarlig for daværende [advokat A] at have ydet [klagers] mor forkert rådgivning i forbindelse med oprettelse af testamentet, samt ved at have udarbejdet en forkert boopgørelse, at have nægtet at melde sagen til sit ansvarsforsikringsselskab og

have nægtet at oplyse navnet på personen, som påpegede fejlen i boopgørelsen.

[Klager] har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at hendes mor i 2018 modtog vildledende rådgivning i strid med ufravigelige bestemmelser i arveloven af daværende [advokat A]. Daværende [Advokat A] er efterfølgende gået på pension og henviste til [indklagede]. At daværende [advokat A] forestod rådgivningen, fratager ikke [indklagede] fra det overordnede ansvar i denne sag i sin egenskab af direktør for [advokatfirma A] og autoriseret bobestyrer.

[Klager] har endvidere gjort gældende, at [advokat B] og senere [indklagede] henviste til, at testamentet stred imod arvelovens § 24, stk. 2, som er en ufravigelig bestemmelse. Det burde således være almen viden for en autoriseret bobestyrer, som alt andet lige må have det overordnede ansvar. Hvis denne paragraf nærmest er børnelærdom inden for arveret, er det endnu mere kritisabelt, at "fejlen" i det mindste ikke blev opdaget under udarbejdelsen af boopgørelsen. [Klager] valgte jo netop at få advokatbistand til udfærdigelsen af boopgørelsen for at sikre, at det blev gjort korrekt. Det er korrekt, at [klager] har tiltrådt den korrigerede boopgørelse. Da det var en ufravigelig bestemmelse i arveloven, som lå til grund for ændringen, ville det på ingen måde give mening at indbringe det for skifteretten.

[Klager] har videre gjort gældende, at [indklagede] ikke på opfordring ønskede at give oplysninger om sit forsikringsselskab. [Klager] rettede herefter erstatningskravet mod ham, men han afviste kravet og ville ikke anmelde det til sit forsikringsselskab. [Indklagede] afviste erstatningskravet med henvisning til, at [klagers] skuffede forventninger ikke er erstatningsretligt værnet i dansk ret. Den forventning fremkom udelukkende efter [advokatfirma A's] vildledning af [klagers] mor til at tro, at hun kunne testere over sin ægtefælles halvdel af deres fælles bo, hvilket også blev udpenslet mundtligt for [klager] og hendes søsters tre børn på mødet den 10. april 2022 af daværende [advokat A], og så efterfølgende i særdeleshed efter modtagelsen af den åbenbart ukorrekte boopgørelse. Når et advokathus både har lavet begge testamenter, gennemgået dem mundtligt for fire arvinger, samt udfærdiget boopgørelsen ud fra ovenstående, så ville det være mærkeligt, hvis ikke [klager] havde en forventning om, at det beløb, [advokatfirma A] havde angivet, at hun skulle arve, var korrekt.

[Klager] har endelig gjort gældende, at hun er bekendt med, at hendes ene nevø i

perioden mellem den 13. og 27. april 2023 henvendte sig til [advokatfirma A] og gjorde dem opmærksom på fejlen i boopgørelsen. Denne korrespondance har [advokatfirma A] nægtet at udlevere trods [klagers] anmodning herom.

Indklagede:

[Indklagede] har påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at han ikke har rådgivet [klagers] mor omkring testamentet. Rådgivningen blev ydet og testamentet oprettet af hans daværende kollega, daværende [advokat A].

[Indklagede] har endvidere anført, at det ikke er i strid med god advokatskik at korrigere fejl. Det ville derimod have været i strid med god advokatskik ikke at korrigere fejlen, efter at [advokatfirma A] blev opmærksomme herpå. Boet efter [klagers] mor blev skiftet af arvingerne ved et privat skifte. Et bo kan alene skiftes privat, såfremt arvingerne er enige om boets behandling, herunder arvens fordeling. Arvingerne, og herunder [klager], har således tiltrådt arvens fordeling som angivet i den korrigerede boopgørelse.

[Indklagede] har videre anført, at han afviste anmeldelse af det rejste krav til [advokatfirma A's] forsikringsselskab, idet det rejste krav var og er åbenbart grundløst. Afvisning af anmeldelse til forsikringsselskabet af sådanne åbenløst grundløse krav er ikke i strid med god advokatskik, jf. Advokatnævnets kendelse af 28. juni 2016.

[Indklagede] har endelig anført, at han har drøftet spørgsmålet om, hvilken arving der påpegede fejlen i boopgørelsen med sin sagsbehandler på sagen, og hun kan ikke med sikkerhed erindre, hvilken arving der påpegede fejlen. Forholdet er i øvrigt uden betydning, idet en fejl skal rettes, uanset hvem der påpeger fejlen.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Oprettelse af testamente:

Daværende [advokat A] var beskikket advokat på tidspunktet for bistanden til [X] i forbindelse med oprettelse af testamentet i 2018. [Indklagede] er herefter ikke rette indklagede for så vidt angår denne del af klagen.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede] for denne del af klagen.

Fejl i boopgørelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger, og sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] som ansvarlig for sagsbehandler [Z] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke at påse, at bestemmelserne i testamentet af 20. marts 2018 var i overensstemmelse med arveloven forud for udarbejdelsen af boopgørelsen. Nævnet har herved lagt vægt på, at der er tale om en klar faglig fejl, som er i strid med grundlæggende krav til, hvad en klient kan forvente, og som kan have medført, at [klager] disponerede i tiltro til, at hun havde fået udbetalt den korrekte arv. Det forkerte arvebeløb fremgik således af den endelige boopgørelse, og [klager] fik pengene udbetalt til sig. Først en måned efter udbetalingen af arven fik hun at vide, at hun skulle overføre en kvart million kroner til de øvrige arvinger.

Det forhold, at sagsbehandleren efterfølgende korrigerede fejlen i boopgørelsen, kan ikke føre til en ændret vurdering.

Anmeldelse til ansvarsforsikringsselskab:

En advokat over for hvem, der rejses et erstatningskrav, som ikke kan afvises som

åbenbart grundløst, har pligt til at anmelde det rejste krav til sit ansvarsforsikringsselskab, så snart erstatningskravet rejses over for advokaten.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved at undlade at anmelde sagen til sit ansvarsforsikringsselskab. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at det ikke er godtgjort, at [klager] har lidt et tab som følge af fejlen i boopgørelsen. [Indklagede] frifindes derfor i relation til denne del af klagen.

Oplysninger om, hvem der påpegede fejlen:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke at efterkomme [klagers] anmodning om at oplyse, hvem der påpegede fejlen i boopgørelsen. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at sagsbehandleren efter det oplyste ikke erindrer dette med sikkerhed. Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede] i relation til denne del af klagen.

Konklusion:

Sammenfattende finder Advokatnævnet, at [indklagede] i det ovenfor anførte omfang har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Mogens Heinsen